

Getaltheorie

Number Theory

Richting Wiskunde

Jaar 3BWIS

Bespreking

Dit vak wordt gegeven door prof. Becher, de oefeningensessies worden verzorgd door Marco (en soms Sten). Tot 2020-2021 werd dit vak gegeven in het tweede jaar, vanaf 2021-2022 in het derde jaar. In 2021-2022 stond het vak in het eerste semester, voor Galoistheorie. Daardoor was een groot deel van de leerstof eigenlijk meer Galoistheorie dan Getaltheorie. Doorheen het semester zijn er testen, telkens over een deel van de leerstof waarmee je al punten kan verdienen. Ook kan je voor participatie doorheen het jaar, oefeningen maken en presenteren in de klas, punten verdienen. Elke test, en participatie telt mee voor 25% van je totaalscore. Als je examen beter is dan een test/participatie telt je examenscore voor dat deel. Hard werken doorheen het jaar kan zo beloond worden met een mooi resultaat, en het feit dat je geen examen meer moet doen.

Sinds academiejaar 22-23 worden de oefeningen gegeven door Remi Rasson en wordt gewerkt met maar één test. De totaalscore wordt dan $\max(1/4 \cdot \text{participatie} + 1/4 \cdot \text{test} + 1/2 \cdot \text{examen}, \text{examen})$. Aangezien sinds dit jaar Galoistheorie voor Number Theory (sinds heden dus ook gegeven in het Engels) gegeven wordt, wordt het gedeelte over Galoistheorie overgeslagen en gaan de lessen voornamelijk over herhalingen algebra van de voorbije jaren met de toevoeging van integrale sluitingen en dingen als de klasse-groep.

Examenvragen

2022-2023

Test

- (6 points) Prove or disprove:
 - $\mathbb{Z}[\sqrt{-1}]/(3)[X]$ is a unique factorisation domain.
 - To any $f, g \in \mathbb{C}[X]$, there exist $a, b \in \mathbb{C}[X]$ such that $af + bg$ is a greatest common divisor of f and g in $\mathbb{C}[X]$.
 - For any $a, b, c \in \mathbb{Z}$, there exists $f \in \mathbb{Z}[X]$ such that, in $\mathbb{Z}[X]$, we have $f \equiv a \pmod{(X, 10)}$, $f \equiv b \pmod{(X-3)}$ and $f \equiv c \pmod{(X+1, 7)}$.
- (5 points) Show that the domain $\mathbb{Z}[1+\sqrt{-15}]$ is not factorial.
- (5 points) Let $\theta = 1 + 5\sqrt{2}$ and $R = \mathbb{Z}[\theta]$. Let $T: R \rightarrow R$ be the trace map. Show the following:
 - $T(\theta^n) = T(\theta^{n-1}) + T(\theta^{n-2})$ for every integer $n \geq 2$.
 - $\theta \in R^\times$ and R^\times is infinite.
- (4 points) Let R be a domain, M an R -module and U an R -submodule. Show:
 - If U and M/U are torsion modules, then M is a torsion module.
 - If U and M/U are torsion-free, then M is torsion-free.

Examen Juni (180 minutes)

- Prove or disprove **three** out of the following **four** statements:
 - -129 is a square modulo 715 .
 - 2 is a prime element in $\mathbb{Z}[\sqrt{-5}]$.
 - Every finitely generated \mathbb{Z} -submodule of $\mathbb{Q}(\sqrt{5})/\mathbb{Q}$ has rank at most 5 .
 - $\mathbb{Z}[\sqrt{41}]$ is a Dedekind domain.
- Let p be a prime number with $p \geq 5$. Show that -3 is a square modulo p if and only if $p \equiv 1 \pmod{3}$.
- Let $\alpha \in \mathbb{C}$ be such that $\alpha^3 - \alpha^2 - 2\alpha - 2 = 0$ and $K = \mathbb{Q}(\alpha)$. Show that $[K:\mathbb{Q}] = 3$ and $\text{disc}(K/\mathbb{Q}) = -152$.
- Let $K = \mathbb{Q}(\sqrt{7})$. Show the following:
 - $\mathcal{O}_K = \mathbb{Z}[(3+\sqrt{7})/2]$.
 - \mathcal{O}_K is a principal ideal domain.
- Show that the only solutions to $Y^3 = X^2 + X + 2$ in $\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$ are $(2,2)$ and $(-3,2)$.
Hint: for $(x,y) \in \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$, factorize $x^2 + x + 2$ in $\mathbb{Z}[\theta]$ where $\theta = 1 + \sqrt{-7}$.

2021-2022

Test 1 2021-2022

- (6 punten) Welke polynomen zijn irreducibel over $\mathbb{Z}[X]$? Bepaal van de andere de priemfactorisatie.
 - $2X^4 - 182X^3 - 18$
 - $12X^6 + 15X^3 - 10X + 30$
 - $X^4 - X^3 + X^2 - X + 1$
- (6 punten) Zij $R = \{f \in \mathbb{R}[X] \mid f(0) = 0\}$. Toon aan:
 - R is een deeldomein van $\mathbb{R}[X]$.
 - X^2 is irreducibel, maar niet priem.
- (4 punten) Zij $\gamma \in \mathbb{C}$. Toon aan dat het domein $\mathbb{Q}[\gamma]$ euclidisch is en dat het domein $\mathbb{Q}[\gamma][X]$ factoriaal is.
- (4 punten) Zij $L = \mathbb{Q}(\sqrt{3}, \sqrt{5})$. Toon aan dat $[L:\mathbb{Q}] = 15$.

Test 2 2021-2022

- (6 points) Determine which of the following statements are true and which are false.
 - For any $\alpha, \beta \in \mathbb{C}$ algebraic over \mathbb{Q} such that $\mathbb{Q}(\alpha)/\mathbb{Q}$ and $\mathbb{Q}(\beta)/\mathbb{Q}$ are Galois extensions, we have that $\mathbb{Q}(\alpha, \beta)/\mathbb{Q}$ is a Galois extension.
 - \mathbb{F}_{125} has a subfield with 25 elements.
 - There exists an irreducible polynomial of degree 71 over \mathbb{F}_{17} .
- (7 points) Show the following:
 - $X^9 - X - 1 \in \mathbb{F}_3[X]$ is separable.
 - $X^9 - X - 1$ has no root in \mathbb{F}_9 .
 - $X^9 - X - 1$ splits over \mathbb{F}_{36} .
 - $X^9 - X - 1$ is reducible in $\mathbb{F}_3[X]$.

3. (7 points) Let $\alpha \in \mathbb{C}$ such that $\alpha^3 - \alpha^2 - 2\alpha + 1 = 0$ and $K = \mathbb{Q}(\alpha)$.
- Show that $[K:\mathbb{Q}] = 3$.
 - Compute $\text{Tr}_{K/\mathbb{Q}}(\alpha - 3)$ and $N_{K/\mathbb{Q}}(\alpha - 3)$.
 - Show that $\alpha - 3$ is not a cube in K .
 - Compute $D_{K/\mathbb{Q}}(1, \alpha, \alpha^2)$.
 - Decide whether K/\mathbb{Q} is a Galois extension.

Test 3 2021-2022

- (6 points) Which of the following rings are Dedekind domains? Justify your answers.
 - $\mathbb{Z}[4 - \sqrt{3}]$
 - $\mathbb{Z}[10 - \sqrt{10}]$
 - $\mathbb{Z}[-3 - \sqrt{-3}]$
 - $\mathbb{Q}[2X, 2 - \sqrt{2}]$
 - $\mathbb{C}[X, Y]$
- (6 points) Let $K = \mathbb{Q}(\sqrt[3]{7})$. Factor the ideal $210\mathcal{O}_K$ into a product of maximal ideals of \mathcal{O}_K .
- (8 points) Let $\theta \in \mathbb{C}$ be such that $\theta^3 = 6 - \theta$ and let $K = \mathbb{Q}(\theta)$. Show that $\mathcal{O}_K = \mathbb{Z}[\theta]$.

Examen Januari 2021-2022

- (12 points) Prove or disprove the following statements:
 - For every separable polynomial $f \in \mathbb{Q}[X]$, the quotient ring $\mathbb{Q}[X]/(f)$ is a field.
 - $\mathbb{Q}[X^3]$ is a euclidean domain.
 - $\mathbb{Z}[12 - \sqrt{12}]$ is a Dedekind domain.
 - $\mathbb{Z}[-10 - \sqrt{-10}]$ is a principal ideal domain.
- (10 points) Consider the polynomial $f = X^6 - 3$ in $\mathbb{F}_7[X]$. Let K be a splitting field of f over \mathbb{F}_7 . Show the following:
 - f is separable.
 - $[K:\mathbb{F}_7] = 6$.
 - f is irreducible in $\mathbb{F}_7[X]$.
- (12 points) Let $\alpha \in \mathbb{C}$ such that $\alpha^3 - \alpha^2 - 2 = 0$ and $K = \mathbb{Q}(\alpha)$. Compute $D_{K/\mathbb{Q}}(1, \alpha, \alpha^2)$ and show that $\mathcal{O}_K = \mathbb{Z}[\alpha]$. Is K/\mathbb{Q} a Galois extension?
- (16 points) Consider the number field $K = \mathbb{Q}(\sqrt[3]{-23})$. Let \mathcal{O}_K be the ring of integers and CK the ideal class group of K .
 - Find $\alpha \in K$ such that $\mathcal{O}_K = \mathbb{Z}[\alpha]$ and compute its minimal polynomial.
 - Show that there is no element of \mathcal{O}_K with norm 2 or 3, but there is an element of norm 8.
 - Decompose $6\mathcal{O}_K$ into a product of prime ideals of \mathcal{O}_K .
 - Show that every class in CK is represented by an ideal of norm at most 11.
 - Show that $CK \cong \mathbb{Z}/3\mathbb{Z}$.

Juni 2017-2018

1. Geef voorbeelden van de volgende situaties met een verantwoording:
 - Een torsievrij Z - Z -moduul dat niet vrij is.
 - Een gebroken ideaal van ZZ dat geen ideaal is.
 - Een moduul over $R[X]R[X]$ dat niet eindig voortgebracht is.
2. Stel p een priemgetal verschillend van 22 en 1313. Toon aan dat 1313 een kwadraat modulo p is als en slechts als $p \equiv 1, 3, 4, 9, 10 \pmod{13}$ of $12 \pmod{13}$.
3. Welke van de volgende ringen zijn Dedekind domeinen? Beargumenteer uw antwoorden.
 $Q[X], Z[\sqrt{13}], R[X]/(X^2-1), Q[X], Z[13], R[X]/(X^2-1)$
4. Toon aan dat de Diphantische vergelijking $X^3-3Y^3+14Z^3+49W^3=0$ geen oplossing in $Z^4 \setminus (0,0,0,0)$ heeft.
5. Stel $K=Q(\alpha)$ voor $\alpha \in C$ met $\alpha^3-\alpha+1=0$.
 - Toon aan dat $[K:Q]=3$
 - Ga na dat $\text{Tr}_{K/Q}(\alpha)=0, \text{Tr}_{K/Q}(\alpha^2)=\text{Tr}_{K/Q}(\alpha^4)=2, \text{Tr}_{K/Q}(\alpha^3)=-3$
 - Bereken $DK/Q(1, \alpha, \alpha^2)$.
 - Concludeer dat $OK=Z[\alpha]$.
6. Beschouw het getallenlichaam $K=Q(\sqrt{-11})$.
 - Geef een Z - Z -basis van de ring van de algebraïsche getallen OK .
 - Vind een element $\alpha \in OK$ met $NK/Q(\alpha)=3$.
 - Toon aan dat $2OK$ een priemideaal van OK is.
 - Ontbind $3OK$ als product van maximale idealen van OK .
 - Er wordt gegeven dat elke klasse in de klassengroep CK voorgesteld wordt door een ideaal a met $N(a) < 4$. Concludeer dat OK een hoofdideaaldomein is.

Categorieën:

- Wiskunde
- 3BWIS